

SOK NEHÉZ BESZÉLGET ÉS LESZ MÉG, AZ EGÉSZEN BIZTOS

ÍRTA: FEKETE EMESE

Kling dédapa csaknem száz évvel ezelőtt megnyitott apró kovácsműhelye apáról fiúra szállva élt át háborút, szocializmust, rendszerváltást, és nőtt milliárdos forgalmú vállalkozássá, a legismertebb magyar garázskapu-nagyhatalommá. Most a negyedik generáció, egy egykori profi vízilabdázó és egy Angliából hazatelepült Forma-1-es tervezőmérnök készülnek rá, hogy ne csak átvegyék az irányítást, hanem dobjanak is valami nagyot.

Atotyogó kora óta autómániás Kling Sándor épp féléves felmondási idejének utolsó hónapját töltötte a Red Bull Racing angliai főhadiszállásán, amikor tavaly januárban megcsörrent a telefonja. A harmincas éveik elején járó gépészmérnöknek a megelőző három évben álommelónak tűnő állása volt a Formula-1-es csapat tervezőmérnöki stábjában, a versenyautók első szárnyának továbbfejlesztésén dolgozhatott. Olyan környezetben, aminél szakmájában jobbra, többre vágni is nehéz: van profizmus, példás munkaszervezés, olajozott kommunikáció. És gyakorlatilag nincs költséghatár, ha a legfőbb cél eléréséről van szó: a versenyautó legyen a lehető leggyorsabb, és kész.

Sándor az évek során nemcsak kedvenc kompozit anyagának szerkezetét elemezte nagy precizitással, hanem azt a gör-

bét is, ami az idő-tanulás tengelyen a saját fejlődését ábrázolta. Az első angliai hónapokban ez irigylésre méltóan meredek volt, de bő két év után laposodni kezdett. Sándor úgy látta, hogy a következő tíz évben nem reális az előrelépés a Red Bullnál. Ekkor döntött úgy, hogy Milton Keynes helyett inkább Kőbányát, vagyis a Red Bull Racing helyett a Kling Kft.-t választja, hazaköltözik, hogy kivegye részét a csaknem százéves gyökerekkel bíró családi vállalkozás működtetéséből. Tervezett és a hosszú felmondási idő okán lassan elnyúló készülődés volt ez több részletben

hazaküldött bőröndökkel és az itthoni bejelentéssel, miszerint a család negyedik generációja megérett rá, hogy bekapcsolódjon a dédapa műhelyéből kinőtt, milliárdos forgalmú, már hatvanfős cég ügyeinek vezetésébe.

Ezt a csendes készülődést lármázta föl az a bizonyos telefon tavaly januárban. Egy versenytárs, nagyobb Forma-1-es csapattól hívták el Sándort interjúra, pontosabban egy nehéz, sok körös, sok szereplős interjúorozatra, ami – pechjére – jól is sikerült. Az izgalmas munka mellett 15 fős csapatot és menedzseri feladatokat is ígértek neki, mit sem sejtve abból, mennyire próbára teszik elhatározását a hazatérésről. Jó

Nagy múlt, nagy család, sok Sándor, itt két generáció együtt. Balról jobbra: Kling Szandra, szülei, Kling Sándor és Katalin, mellettük ifjabb Sándor és a nagybácsi, Imre

FOTÓK: ORBITAL STRANGERS

néhány átforgolódott éjszaka után Sándor végül csak kitartott eredeti szándéka mellett, nemet mondott a csábító ajánlatra, és ma már a kőbányai Kling-üzemben lévő irodájában idézi fel tépelődését.

„Mindig arra készültem, hogy külföldön tanulok szakmát, szemléletet, vállalati kultúrát, amit majd hazahozhatok és úgy hasznosíthatok, hogy nyoma is legyen annak, hogy kint voltam. De azért nem kívánom senkinek azt az egy-két hetet.” Fehér ingben, gallérrján sárga Kling-hímzéssel ül velem szemben a családi vállalkozás műszaki igazgatója – az első műhely alapításától számított Sándor-skálán ő a 4. Kling Sándor. Van némi forradalmi elszántság a tekintetében, ahogy kijelenti, teljesen egyértelmű, hogy hűgával, Szendrával fokozatosan átveszik, tovább építik a céget, ő maga pedig itt is képes olyan karriert befutni, mint aminek a küszöbén Angliában állt.

ELSŐ SÁNDOR ÖRÖKSÉGE

A legismertebb magyar garázkapugyártó vállalatot a dédapa alapozta meg a múlt század húszas éveinek elején. Kling Sándor (az 1.) színes figura lehetett, kalandos élete még mostanában is szolgál frissen feltáruló titokzatos epizódokkal az unokáknak, dédunokáknak. Például nemrég derült ki róla, hogy valamikor az első világháború után rövid ideig Párizsban élt, a Szajna parton üldögélve képeket festegetett, állítólag jobban is élt belőle, mint eredeti mesterségéből, a díszkovácsolásból. Hazatérve mindenesetre inkább az utóbbival kereste kenyerét a Dohány utcában megnyitott műhelyében, nyaranta pedig a Pest környéki földeken csépléssel egészítette ki jövedelmét.

Fiát – 2. Sándort – hamar belenevelte a szakmába, a 40-es évektől már együtt kovácsolták a kapukat, kerítéseket. Ekkorra volt egy vasudvaruk a Váci úton, és egy gépkereskedésük is az Alpár utcában, nem messze a Keleti pályaudvartól. A korabeli Kling-lakás is arrafelé, a Dózsa György úton volt, ugyanabban a házban, ahol Latabár Kálmán is lakott. „A fater még emlékezett rá, mindig mondta, hogy monoklivál a szemén közlekedett, és ha találkoztak a lépcsőházban, barackot nyomott a fejére” – idézi apját a ma 60 éves 3. Sándor,

a Kling Kft. jelenlegi elnöke és 50 százalékos tulajdonosa.

A család története tipikus 20. századi kelet-európai sors, államosítással, megúszott kitelepítéssel, megszakított polgárosodással. A háború után csaknem minden vagyonuk az államé lett, elvették a műhelyt, a vastelepet, az üzletet és a lakást is, csak a dédapa rákosmezei nyaralóját sikerült megtartaniuk. Innen folytatták azt, amihez mindig is értettek: ajtókat, kerítéseket, kapukat, zárakat kovácsoltak – valahogy mindig kiügyeskedtek egy iparendélyt maguknak. A hatvanas években így 1. és 2. Sándornak is volt egy-egy önálló műhelye (több kisebbet jobban elnéztek akkoriban, mint egy nagyobbat), mindkettőben 10–12 emberrel.

A család története tipikus huszadik századi kelet-európai sors, államosítással, megúszott kitelepítéssel, megszakított polgárosodással.

Erről az időszakról már a mostani szenior menedzsmentnek – 3. Sándornak és öccsének, Imrének – is vannak emlékei, kisgyerek korukban bejártak nagyapjuk és apjuk műhelyébe, bevonták őket is, amibe lehetett. Sándor öt évesen már hegesztett, később mindketten segítettek kiszállításban, szerelésekben – akkoriban főleg hullámfonatos kerítéseken dolgoztak. „Ebből volt a zsebpénzünk, és így vált ez az életünk részévé” – mondja Sándor (a 3.), felidézve, hogy a környékbeli milimárik – a városba bejáró sváb gazdaszökönyök – intelmé is beléjük ivódott, miszerint „nem szabad veszni hagyni ezt a családi hagyományt”. Arra is emlékeznek, hogy a 70-es években – amikor a család egy újítás révén már billenőkapu-nagyhatalom volt – „nagyfater visszavett a tempóból, és tsz-melléküzemág lett”. Nyolcvanéves koráig, haláláig azért bejárt a műhelybe, ez olyan minta, amit később fia is követett, és minden jel arra mutat, hogy unokái is nehezen engednek el.

A garázkapú-dinasztia második tagja, az alapító fia, a rendszerváltást még bőven

megérő 2. Sándor vagány pesti srácként gyarapítja a családi anekdotákat. Ő „az élet iskoláját végezte”, a Rózsák terén és a Garay téren cserkészkedett és csibészkedett, később pedig szeretett és tudott is nagylábon élni. Nem vetette meg a kártyát, és nagy rajongója volt a motoroknak és az autóknak, már akkor Mercedesszel és BMW-vel járt, amikor mindenkinek, akinek egyáltalán futotta kocsira, Trabantja meg Zsigulija volt.

Az autók bővületét ugyanúgy átörököltette, mint a családi mesterséget és a céget. Mindhárom unokáját legkésőbb 11 évesen megtanította vezetni – Sanyó (ahogy családtagok és munkatársak is emlegetik) még most is azt a BMW-t hajtja, amit egykor a nagypapa vett 1991-ben. 3. Sándor pedig most, hatvanon túl szánta rá magát, hogy megvegye húsz éve vágyott első kabrióját. Markáns jele ez annak, hogy – miután a nyolcvanas évek óta minden napját a családi üzemben tölti, és öccsével, Imrével reggel 7-től késő estig most is minden nap bent vannak a gyárban – már tényleg átadná a Kling Kft. irányítását. Legalábbis erősen gondolkozik rajta.

TEMPERAMENTUM ÉS SZERETET

A mai Kling-üzem már nem a rákosmezei bázison, hanem egy négyhektáros területen fekszik, amit korábban a Kőbányai Porcelángyár foglalt el. A telepen, ahová az 50-es években Hofi Géza járt be naponta porcelánt festeni, ma modern, szekcionált és oldalra nyíló garázkapuk készülnek a gyártósoron, mellette bemutatóterem, irodák, raktár állnak, és egy további 40 hektáros fejlesztési telek – egyelőre kihasználatlanul. A területet – annak első hektárját – a 90-es évek közepén vették meg, az üzem 97-es megnyitóceremoniáján még a nagypapa (2. Sándor) vágta át büszkén a szalagot. A kft. 90-es megalapításában is aktív része volt még, ő és két fia lettek a már kapitalista viszonyok között termelő vállalat első tulajdonosai.

Idősebb Kling Sándor magyaráz. Nem sokan jutnak szóhoz mellette

Ma hivatalosan a harmadik generáció, Sándor és Imre osztoznak felesben a cégen, az igazgatóság viszont kitesz egy komplett asztaltársaságot a vasárnapi családi ebédnél. A szó legszorosabb értelmében vett családi cég az övék, ahol papa, mama, gyerekek és nagybácsi alkotják a topmenedzsmentet és a boardot minden ezzel járó szép-

A KLING CSALÁD TÖRTÉNETE

1920-as évek vége
A dédapa, 1. Kling Sándor megnyitja kovácsműhelyét a Dohány utcában.

1940
1. Kling Sándor rajongott a magyar kutyákért.

1940-as évek eleje
A nagypapa, 2. Kling Sándor vastelepet működtet a Váci úton, és gépkereskedést nyit az Alpár utcában.

1942
A dédapa második szenvedélye a focit volt. Focicsapatot is szponzorált.

1940-es évek vége
Államosítják a műhelyt. A vasudvart és az üzletet is. A Kling család az egykori nyaralóba költözik Rákosmezőre, ott folytatják a kovácsolást.

1960-as évek
1. és 2. Kling Sándor is kisiparosként dolgozik saját műhelyében, 10-12 emberrel. Kerítéseket, kapukat, ollós rácsokat gyártanak. A gyerekek Sándor és öccse, Imre besegítenek.

1961
A kisfiú 3. Sándor egy eredeti Kling-kerítés előtt.

1964
A nagypapa Opeljével egy erdélyi kirándulásán.

1970-es évek
1. Kling Sándor tsz-melléküzemág formában folytatja, fia kisiparos lesz.

1976
Meghal a dédapa (1. Kling Sándor). 2. Sándor továbbra is kisiparos a saját műhelyében.

1980-as évek
3. Kling Sándor is beáll a műhelybe, Imre főállásban a Műegyetemen tanít.

1990:
2. Sándor és két fia – 3. Sándor és Imre – megalapítják a Kling Kft.-t.

1991
Apa és fiai 2. Sándor kertjében.

1992:
Kling Sándorné Katalin otthagyja a tanári pályát, beáll a cégbe. Kling-dolgozók egy Kling-kerítés előtt.

1997:
Megnyitják a Kling-gyár mai telepét Kőbányán.

séggel és nehézséggel. A családi dinamika a CNC gépek előtt és raklapok között zajló szűk egyórás csoportos fotózás első három percében a kívülállóknak is egyértelmű.

A gépészmérnök idősebb Sándornak (elnök) mindenről határozott véleménye van (vagy egy vicce), domináns, szóra-kozható egyéniség. Építőmérnök testvére, a sokáig a műegyetemen oktató Imre (ügyvezető igazgató) csendes, szándékosan a háttérbe húzódo alkat, de ami fontos neki, abban ő sem enged. Katalin, Sándor korábban tanárnőként dolgozó felesége (operatív igazgató) simán felveszi a kesztyűt, ha egy kis csipkelődésről van szó, ugyanakkor ő az, akihez elsőként fordulhatnak a kollégák vagy családtagok, ha egy-egy konfliktus elsimítására van szükség.

Sanyó és Szandra – szintén mérnökök, Sanyó hozzá még doktor is – a testvériség jegyében összezárnak, ha éleződnék a generációs különbségek, miközben osztják apjuk nézetét: „Az a jó a családi vállalkozásban, hogy itt a nagy egymásnak feszülések nagyon hamar megoldódnak. Azért, mert szeretjük egymást.” És ez valóban át is jön, az ember egy kicsit a temperamentumos Dél-Olaszországban érzi

Talán arról sem álmodott, hogyha valaki 2019-ben Magyarországon garázskaput keres, akkor majd az első között ugrik be a cég neve, hogy azután jó eséllyel a Kling vagy a szintén családi tulajdonban lévő legnagyobb német konkurens, Hörmann között dőljön el a választása. És bár volumenben az utóbbi sokkal erősebb szereplője a magyar piacnak (a Hörmann árbevétele körülbelül 7 milliárdos, a Klingé 1), de a hazai lakossági szegmensben talán nem túlzás ikertornyokként emlegetni e két márkát. Herr Hörmann – a család negyedik generációját képviselő résztulajdonos – is elismerően válaszolt röviden neki szegezett kérdésünkre: „Igen, a Kling valóban jó, tiszteletre méltó brand Magyarországon.”

Az sem működött igazán, amikor a legidősebb lány, Kling Réka kora huszonévesen bekapcsolódott a cégbe, holott ahogy ő mondja, „evidens volt, hogy kipróbálom”. Szűk két évig tartott ez a próbálkozás, aminek az lett a vége, hogy Réka távozott, és teljesen önálló, egészen más profilú – mozgásterápiával, gyógymasszázzsal foglalkozó – vállalkozást indított Klingcsi néven. „Az apukámat választottam a cég helyett” – mondja majdnem tíz év távlatából, hozzátéve, hogy egy komoly sportbaleset is motiválta döntését, és nem bánta meg, még ha akkor elő is állt egy átmeneti mosolyszünet. „Nagy iskola volt ez nekünk, azt hittük, hogy tők jól megy minden. De jól csinálja, amit csinál” – mondja erről idősebb Sándor.

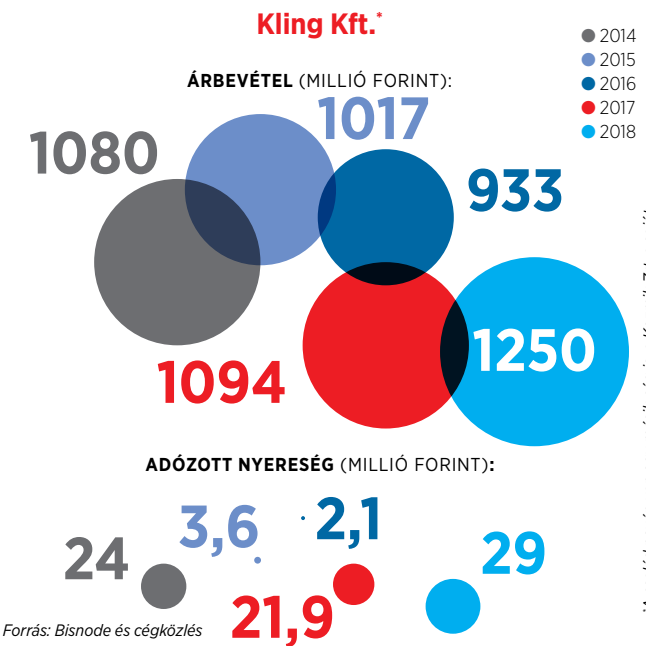
A legfiatalabb lány, Szandra öt évvel ezelőtt dobta be egy családi ebéden, hogy szívesen dolgozna a cégben, pedig úgy gondolja: „Mi Sanyóval tudjuk, hogy sokkal nehezebb beállni egy családi vállalkozásba, mint elmenni valahová megmászni a lépcsőket.” Ma stratégiai igazgató, és egyértelműen a Klingnél képzelel el a jövőjét, pedig az első időszak neki és vele sem volt könnyű. „Mindig belekötöttem a fater dolgaiba, miközben semmi rálátásom nem volt a cég ügyeire. Ajtócsapkodással indultak a dolgok” – mondja önkritikusan. Apja leinti: „Mondjuk inkább úgy, vitáink voltak.”

Szandra ezért kezdeményezte, hogy kérjék coach segítségét (olyasvalakit választottak, akinek a szlogenje testhez állónak tűnt: generációváltás ajtócsapkodás nélkül), és ma már mindannyian úgy érzik, sokat csiszolódtak. „Rájöttünk, hogy jobb, ha mindent megbeszélünk, így jobb döntéseket tudunk hozni” – mondja idősebb Sándor.

Szandrának is mindent megbeszélnek, főleg, amióta az erősen összecsiszoló családi és üzleti életter képletét bátyja beállása is módosítja. A testvérek most együtt dolgoznak a jövőbeli stratégián, amit szívesen papírra is vetnének. „Sok nehéz beszélgetés lesz még, ez egészen biztos” – mondja 4. Sándor, amikor például azt firtatom, ők mikor lesznek tulajdonosok a cégben. Ez olyan kérdés, amit eddig nem tettek ki az asztalra, de előbb-utóbb foglalkozni kell vele. Idősebb Sándornak erre az a válasza: „Hajlok rá, hogy egy ütemtervet felállítsunk erre.”

Mindig belekötöttem a fater dolgaiba, miközben semmi rálátásom nem volt a cég ügyeire. Ajtócsapkodással indultak a dolgok.

Amiben biztosan nincs és soha nem is lesz vita, az a mindent bele hozzáállás, ez is része a családi örökségnek. Minden családtag csapatjátékos, de versengő és maximalista alkat, nem csoda, hogy a fiatalok közül korábban mindannyian sportoltak, nem is akármilyen szinten. Réka öttusában volt junior Európa-bajnok, Szandra hatszoros magyar bajnok és négyszeres magyar kupagyőztes volt, amikor 15 év után abbahagyta a profi vízilabdát.

Forrás: Bisnode és cégközlés

*A család nevében van egy másik cég is, a Kozmik Zrt., a saját tulajdonban lévő ingatlanok vagyongézelését végzi.

2003

Bezár a nagy-papa (2. Sándor) műhelye.

2007

Meghal a nagy-papa (2. Sándor). A céget két fia viszi tovább: Kling Sándor (3.) és Kling Imre.

2009

Kling Szandra profi vízilabdázó 1999–2013.

2010

Kling Réka, a harmadik testvér Klingcsi néven megalapítja saját cégét.

2014

Kling Szandra dolgozni kezd a cégben, ma stratégiai igazgató.

2015

Megszületik 4. Sándor kisleánya, 5. Kling Sándor.

2015-2018

Kling Sándor tervezőmérnök a Red Bullnál.

2018

4. Kling Sándor is beáll a Kling Kft.-be, ő a műszaki igazgató. Kling Technology Kft. néven új céget alapít.

KAPUK ÉS KOMPOZITOK

A család előtt ugyanakkor még nehéz feladatok állnak. A második generáció átmentette a műhelyt a szocializmusból, a harmadik felépítette egy piaci körülmények között is versenyképes vállalkozást, most ott tartanak, hogy a rendszerváltás óta körülbelül megduplázódott a létszám, és nagyjából hatvan ember munkájáért felelnek. Éppen a határán vannak annak, hogy az eddigi nagyon családias, sokszor kézivezérléssel történő irányításról átálljanak egy strukturáltabb, formálisabb menedzsment- és működési modellre, és közben levezényeljék az újabb generáció- és léptékváltást.

Egy ennyire organikusan fejlődő, mindig apáról fiúra szálló vállalkozásnál nem megy minden úgy, ahogy a szakirodalomban írják. Többször nekifutottak már, hogy valamely területre kívülről hozzanak menedzsment, fejedelmeket, egyszer profi igazgatót vontak be a kereskedelmi részleg élére, de nem vált be.

magát a társaságukban, csak épp mínuszok és hóbuckák vannak a Gránátos utcai telepen.

A modell mindenestre működik, a vállalkozás több generációváltást is sikeresen átélte, és folyamatosan fejlődik. Az árbevétel 20–30 százaléka ma már exportból származik, különösen jól megy a román és a szlovák piac, de újabban Ausztriában és Svájcban is bővültek az eladások. Belföldön fokozatosan zárkózik fel a nagyobb értékű ipari megrendelések aránya (bár még 60 százalék a lakossági értékesítés), és olyan vásárlói vannak, mint a Hankook- vagy a Mercedes-gyár. Sokat változott a termékpalletta is, a dédapa valószínűleg meglepődne az unokák és dédunokák által gyártott motorizált kapukon és a hozzájuk forgalmazott okosvezérlőkön, hiszen az ő kapuit még erőből kellett kinyitni.